

OGLASNIK

LAVANTINSKE ŠKOFIJE

1941

MARIBOR 1941

ZALOŽIL KN.-ŠK. ORDINARIAT V MARIBORU

TISKALA TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

I.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 1. Suprema Sacra Congregatio S. Officii: Decretum. De directa insontium occisione ex mandato auctoritatis publicae peragenda. — 2. Sodelovanje pri »Tednu zimske pomoči«. — 3. Družba sv. Mohorja. — 4. Teološko vprašanje 1941. — 5. Vprašani za pastoralne konference 1941. — 6. Triletni in župnijski izpit v letu 1941. — 7. Sveta olja. — 8. Mašne intencije. — 9. Cene uradnih tiskovin. — 10. Objave. — 11. Slovstvo. — 12. Osebna naznanila.

1.

Suprema Sacra Congregatio S. Officii.¹

Decretum. De directa insontium occisione ex mandato auctoritatis publicae peragenda.

Quaesitum est ab hac Suprema Sacra Congregatione: »Num licitum sit, ex mandato auctoritatis publicae, directe occidere eos qui, quamvis nullum crimen morte dignum commiserint, tamen ob defectus psychicos vel physicos nationi prodesse iam non valent, eamque potius gravare eiusque vigori ac robori obstare censentur«.

In generali consessu Supremae Sacrae Congregationis Sancti Officii, habito feria IV, die 27 Novembris 1940, Emmi ac Revmi DD. Cardinales rebus fidei ac morum tutandis praepositi, audito RR. DD. Consultorum voto, respondendum mandarunt:

Negative, cum sit iuri naturali ac divino positivo contrarium.

Et sequenti die dominica, 1 Decembris eiusdem anni, Ssmus D. N. Pius divina Providentia Papa XII, in solita audientia Exc. D. Adessori S. Officii impertita, hanc relatam Sibi Emmorum Patrum resolutionem adprobavit, confirmavit et publicari iussit.

Datum Romae, ex Aedibus Sancti Officii, die 2 Decembris 1940.

Romulus Pantanetti,
Supremae S. Congr. S. Officii Notarius.

2.

Sodelovanje pri »Tednu zimske pomoči«.

Vsem župnijskim uradom je bila 21. januarja 1941. št. 36/2 poslana sledeča okrožnica:

Vedno so bili in so v zimskih mesecih siromaki, dela nezmožni, slabotni, bolehn, stari, sploh vsi, ki se z lastnim delom ne morejo preživljati, bolj potrebni dejanskega krščanskega usmiljenja kakor ob drugih letnih časih. A letošnjo zimo je postala pomoč stradajočim radi razmer, ki mi jih ni treba posebej opisovati, kar sveta dolžnost vseh, ki sami podpore niso potrebni.

¹ AAS, 1940, pag. 553.

Na plemenito vzpodbudo Njene kralj. Vis. knjeginje Olge se je širom kraljevine Jugoslavije že začela akcija zimske pomoči v duhu krščanske ljubezni vsem, ki trpijo pomanjkanje.

Zato pozdravljam poziv kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 15. januarja 1941. VI. št. 1851/8, ki razglašča, kakor ste brali v dnevnem časopisju, za vso dravsko banovino Teden zimske pomoči od 2. do vključno 8. februarja 1941, in to izredno sredstvo za omiljenje bede trpečih bratov in sester v izrednih razmerah vsem čč. gg. dušnim pastirjem v sodelovanje nujno priporočam.

Da ustrezem posebni prošnji kr. banske uprave dravske banovine z dne 18. januarja 1941. VI. št. 1851/10, naslovljene na tukajšnji ordinariat, naročam vsem dušnim pastirjem:

1. Da oznanijo s prižnice dne 26. januarja in na Svečnico, dne 2. februarja: Teden zimske pomoči od dne 2. do vključno 8. februarja, t. j. zbirko pooblaščenih organov za pomoč domačih siromakov.

2. Da v primernih cerkvenih govorih, oziroma v oznanilih priporočijo vernikom, naj tudi z žrtvami s svoje strani darujejo za Teden zimske pomoči.

3. Da sami po možnosti sodelujejo pri krajevnih odborih v posameznih občinah z nasveti in navodili.

4. Da dne 2. ali 8. februarja priredijo cerkveno darovanje za krajevno zimsko pomoč in nabrano vsoto izročijo krajevnomu odboru.

Časi stiske in bede so časi za pravo krščansko ljubezen, ki ne sme nikdar prenehati, ker po besedah Kristusa: »Uboge imate vedno med seboj« (Mt 26, 11), bo vedno obstajala dolžnost dejanske ljubezni do siromakov. Naj velja tudi za sodelovanje pri akciji za zimsko pomoč geslo apostola Pavla: »Kristusova ljubezen nas vnema« (2 Kor 5, 14).

Škof in apost. administrator:

† Ivan Jožef

3.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja je lani praznovala svojo 80 letnico. Veliko je storila za naš narod. Zato je obžalovati, da se število njenih udov ne more dvigniti do prejšnje višine. P. n. gg. dušni pastirji naj se za to, nam duhovnikom ljubo Družbo, znova zavzamejo. Vernikom pa naj jo priporočajo posebno s temile nagibi:

a) Pravila Družbe pravijo: »Njen namen je, vzgajati slovensko ljudstvo v smislu katoliških prosvetnih načel, skrbeti za njegovo umsko in srčno izobrazbo, gojiti in podpirati pobožno, lepo vedenje in na ta način ohranjovati katoliško vero med Slovenci.«

b) Družba je od Cerkve ustanovljena pobožna zveza vernikov za širjenje dobrega katoliškega tiska med preprostim ljudstvom.

c) Za vse žive in mrtve Mohorjane se vsak dan opravi ena sveta maša.

č) Udje imajo mnogo odpustkov: popolnega na dan vstopa, ob smrtni uri, na god sv. Mohorja ali v osmini, nepopolnih mnogo.

Opozorijo naj pa vernike tudi na dolžnosti, zlasti na ti dve:

a) Udje molijo vsak dan očenaš in zdravamarijo s pristavkom »Sv. Mohor, prosí za nas!« za ohranitev katoliške vere med Slovenci.

Štev.1.

Maribor, dne 30.januarja 1941.

Dekanijskim uradom !

V času (od 1.junija)do 31.decembra 1940 so v Gospodu zaspali sledeči p.n.gg.duhovni sobratje, ki so bili vpisani v duhovniško zvezo lavantinske duhovščine:

- 1) Ačlasnik Franc, vpok.župnik iz Sobote, 18. julija 1939.
- 2) Kozar Martin, kaplan pri Sv.Juriju ob juž. žel., 13.junija 1940.
- 3) Sintl Jožef,vpok.župnik iz Dramelj, 24.junija 1940.
- 4) Ciuha Ferdinand, župnik v Selnici, 7.julija 1940.
- 5) Cinglak Jakob, vpok.kaplan iz Vojnika, 27. julija 1940.
- 6) Terstenjak Ernest, profesor v pokoju, 31.julija 1940.
- 7) Ocvirk Maksimilijan, vpok.župnik od Sv.Andraža pri Velenju, 3.avgusta 1940.
- 8) Kumer Karol, vpok.župnik iz Prihove, 6.oktobra 1940.
- 9) Dr.Korošec Anton, častni kanonik lavantinskega stolnega kapitlja, predsednik senata, minister prosvete, 14.decembra 1940.

Smrt zgoraj imenovanih se naznani čč.gg.sobratom, da darujejo za vsakega po eno sveto mašo. Zato imajo tolažljivo zavest, da bodo po svoji smrti prejeli isto zveličavno dobroto od vseh še živih sobratov.

Škof in apost.administrator:

+ Ivan Jožef

b) Širiti morajo med Slovenci dobre knjige in časopise.

Dobro bo, da se gg. dušni pastirji na svojih konferencah pomenijo, kako bodo delali za Družbo. Zlasti naj v vsaki župniji poskušajo dobiti primernege, vernega in poštenega agitatorja družbenih knjig. Sami vsega ne zmorejo, zato je treba propaĝando organizirati.

Družba je navezana na duhovnike, po njih delu je zrasla, po njih naj se spet poživlji.

4.

Teološko vprašanje 1941.

Kako doseči za krščansko življenje potrebno znanje verskih resnic pri šolski mladini in odraslih?

5.

Vprašani za pastoralne konference 1941.

1. Kako združiti prosvetno delo v fantovskih odsekih in dekliških kroških ter Katoliško akcijo?

Rešitev vprašanja naj obsega sledeče točke: a) Kaj so fantovski odseki in dekliški kroški in njih namen? b) Kaj je Katoliška akcija? c) Odnos fantovskih odsekov in dekliških kroškov do Katoliške akcije. d) Dolžnost dušnega pastirja, da združi delo obojih. e) Kako? (Praktični predlogi.)

2. Kako obvarovati družino pred sodobnimi zmotami in jo ohraniti krščansko?

Rešitev vprašanja naj obsega: 1. statistiko o gibanju prebivalstva posameznih župnij dotične dekanije v zadnjih 10 letih. (Navede se število zakonskih in nezakonskih rojstev, porok, ločitev zakona, umrlih in posebej število otrok, umrlih pred 10. letom. Gg. referenti naj dobijo podatke pri župnijskih uradih.)

2. Sodobne znote: zakonska nezvestoba, bela kuga, uživanjaželjnost, zanemarjanje vzgoje, verska brezbriznost itd.

3. Dolžnosti zakoncev drug do drugega, do družine in do Cerkve.

4. Sredstva, da se družina ohrani krščanska: skupna molitev, posvetitev sv. Družini in presv. Srcu Jezusovemu itd.

5. Socialna skrb za družino. (Prim. Pastirski list jugoslov. škofov v Oglasniku 1939, I, str. 1—20; resolucije KKK v Ljubljani.)

6.

Triletni in župnijski izpit v letu 1941.

Določijo se naslednje discipline in traktati:

I. Za triletni izpit.

1. Moralno bogoslovje: De fine ultimo hominis. De actibus ad fidem aptis. De peccatis. De III., IV., V., VI., VII., VIII., praecepto decalogi.

2. Pastoralno bogoslovje: Sv. Rešnje Telo. Zakrament sv. pokore. Hodegetika: Kolektivno in individualno duhovno vodstvo krščanske občine. Katehetika: Verska vzgoja. Homiletika: Splošna homiletična načela.

Triletni izpit se bo vršil dne 18. septembra 1941 z začetkom ob 9. uri (za letnik 1938 in za gospode iz prejšnjih letnikov, ki tega izpita še niso

polagali) in dne 25. septembra 1941 z začetkom ob 9. uri (za letnika 1939 in 1940) v avli kn.-šk. duhovniškega semenišča v Mariboru in je obvezen za vse duhovnike, ki so po končanih študijah v letih 1938, 1939 in 1940 stopili v dušno pastirstvo, in za duhovnike starejših letnikov, ki so zavezani k temu izpitu, a ga še niso položili. (Glej Lav. škofije uradni list 1919, str. 25 in nasl.) Kandidati triletnih izpitov so za tekoče leto oproščeni reševanja teoloških vprašanj.

O triletnih izpitih bodo dobili izprašani koncem triletja izpričevala, katera bodo morali v smislu kan. 130, § 2., C. J. C. prilagati svojim prošnjam za cerkvene službe.

II. Za župnijski izpit.

1. Eksegeza: Mat. 13, 1—52; 17, 1—13; Luk. 2, 1—20; 5, 17—6, 11; Jan. 1, 1—18; 1, 35—51; 10, 22—39; Gal. 3, 1—29; Ef. 5, 22—6, 9; Jak. 5, 1—18.

2. Dogmatika: Christologia. De gratia actuali. De sacramentis in genere; in specie de sacramentis Baptismi, Confirmationis, Ordinis et Extremae Unctionis.

3. Moralno bogoslovje: De praeceptis decalogi.

4. Cerkevno pravo: Ius matrimoniale. Uprava cerkvenega premoženja.

5. Pastoralno bogoslovje: Zakrament sv. Rešnjega Telesa in sv. pokore. Hodegetika: Župnijska pisarna. Homiletika: Predloži se izgotovljena pridiga za 19. pobinkošno nedeljo: O posvečujoči milosti božji. Spored pridige in vire je treba označiti na prvi strani rokopisa. Katehetika: Vpošlje se naj spisana kateheza za višjo stopnjo ljudske šole: O popolnem in nepopolnem kesu. (Katoliški katekizem, vpr. 442—449.) Čas za pridigo in katehezo je 20 minut. Liturgika: Uvod in pripombe v direktoriju za leto 1941.

Župnijski izpit se bo kakor v minulem letu vršil le enkrat, in sicer dne 8. in 9. oktobra 1941, z začetkom ob 8. uri v kn.-šk. duhovniškem semenišču v Mariboru. Prošnje za pripust k župnijskemu izpitu, kolkovane s cerkvenim kolkom za din 30[—], je treba poslati 14 dni pred rokom s priloženo pridigo in katehezo po pristojnem dekanijskem uradu kn.-šk. ordinariatu. (Lav. sinoda 1900, str. 563 in nasl.)

Pripombe:

Triletni izpit se polaga ustno ali pismeno.

Župnijski izpit se polaga kakor sledi:

1. Pismeno: Eksegeza in kateheza.
2. Ustno: Dogmatika, pastoralno bogoslovje in liturgika. Del pridige se predava.
3. Pismeno in ustno: Cerkevno pravo in moralno bogoslovje. Pismeni izpit dne 8. oktobra 1941 predpoldne in popoldne (začetek ob 14. uri) bo reševal le praktične primere.

7.

Sveta olja

se bodo delila na Veliki četrtek v škofijski pisarni. Posodice naj bodo skrbno osnažene.

8.

Mašne intencije.

Kdor ima kaj mašnih intencij odveč, naj jih pošlje škofijskemu ordinariatu, kjer je veliko povpraševanje po njih.

9.

Cena uradnih tiskovin.

Cena za Oglasnik lav. škofije za leto 1941. je 50 din, za direktorij 25 din. Gg. dekani naj naročnino v kratkem zberejo in semkaj nakažejo, ravno tako zaostanke prejšnjih let.

10.

Objave.

Išče se: Krstni list **P e e r (B e e r) M a r i j e**, roj. l. 1820. Za izstavitve njenega krstnega lista je obljubljen nagrada 100 din.

Vojne žrtve. Zveza bojevnikov je sem predložila seznam poročil župnijskih uradov Lavantinske škofije o vonih žrtvah in seznam župnij, iz katerih poročila še niso došla.

Prvim izreka Zveza bojevnikov najtoplejše zahvalo, druge pa znova prosi, da bi blagovolili njeni prošnji čimprej ustreči v smislu tuuradnega naročila v Oglasniku 1940, šte. IV., odst. 34., str. 62.

Tudi negativen izkaz je dobrodošel.

Ljubljanska »**Liga dostojnosti**« je oskrbela lične napise s sliko mučenca sv. Jurija na kartonu v izmeri 35 × 25 cm, da se razobesijo na vidnih mestih javnih poslopij. Besedilo napisov slove: »Surovost in sramota je kleti Boga ali Mater božjo. — Ne skruni svojega jezika s to sramoto! — Ne trpi kletve vpricho sebe! — Ime Gospodovo bodi hvaljeno na veke!«

Dejstvo je, da se je po zadnji svetovni vojski tudi med našim ljudstvom močno razpaslo **b o g o k l e t s t v o**, ki je bilo do nedavnega slovenskemu narodu tuje. Zoper to razvado, ki jemlje čast našemu narodu, je treba z vso odločnostjo nastopati tudi iz vrst laikov.

V kratkem bo tukajšnji ordinariat razposlal brezplačno vsem župnijskim uradom imenovane napise, da jih župnijski predstojniki razobesijo ali pritrdijo ob vhodu župnijskih in samostanskih cerkev. Častiti gg. dušni pastirji naj vernike na ta napis opozorijo s primerno besedo.

11.

Slovstvo.

»**Naša župnija**« se imenuje nov cerkveni list za minoritsko župnijo Sv. Petra in Pavla v Ptujju, ki je začel z novim letom izhajati v lastništvu ptujskega minoritskega samostana.

To je prvi poskus v lavantinski škofiji, da obsežna župnija, ki šteje blizu devet tisoč duš, v skrbi za pastorcijo svojih vernikov, ki jih ne more drugače zajeti, začne navezavati ožje stike s farani po mesečnem župnijskem glasilu.

Prva številka ima sledečo vsebino: Uvodna župnikova beseda. Pri Jezusu v jaslicah. Ob novem letu. Katoliška akcija. (Ne kot organizacija, ampak kot delo za osvajanje duš za Kristusa Kralja.) Kaj se je zgodilo v naši župniji. Oznanila. Organizacije.

Z dušnopastirskega stališča zasluži ta pogumni poskus priznanje.

P. R. Plus D. J., **Izžarevajmo Kristusa**, poslovenil dr. V. Fajdiga, Ljubljana 1941, založila Katoliška akcija deklet, tisk Zadružne tiskarne. Cena: vezana 24 din, broš. 16 din.

Patra Plusa poznamo že od poprej, leta 1938. je prevedel Karmel na Selu njegovo knjigo: Bog v nas, ki je bila toplo sprejeta. Tudi pričujoča knjiga, ki nosi podnaslov: Beseda modernim apostolom, bo dober pripomoček vsem, ki hočejo v modernem času širiti Kristusovo kraljestvo. Knjiga ima poleg uvoda in zaključka štiri dele: Stopimo z višave, učlo-večimo se, trpimo, živi pokopani.

Knjižice: št. 170a: Duhovni koledarček 1941; št. 171: Dogodek v Ir-lingu; št. 172: Otrok, blagoslov božji. — Cena 1 din. — Se priporoča!

Vestnik Dejanja svetega Detinstva Jezusovega; poročilo slovenskim deležnikom in deležnicam za leto 1940., sestavil A. Čadež, letnik 61, Ljubljana 1940.

12.

Osebna naznanila.

Imenovanje. G. Frangež Vincencij, prefekt v kn.-šk. dijaškem semenišču, za kn.-šk. tajnika in dvornega kaplana (1. I. 1941).

Postavljen je bil g. Razbornik Janez, župnik od Sv. Urbana pri Ptuj, za so-provizorja pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah (1. I. 1941).

Nastavljen je bil g. Roblek Peter, semeniški duhovnik, za prefekta v kn.-šk. dijaškem semenišču (11. I. 1941).

Upokojena sta gg.: Goričan Janez, župnik v Špitaliču (30. XI. 1940); Letonja Franc, župnik pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah (31. XII. 1940).

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 3. februarja 1941.